

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Søg Search

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Podcasts »](#)
- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

[Den, der behersker håret, er konge over dem alle – Sofi Oksanen NORMA](#)

Af

[Anne Lundager Kristensen](#)

– 19. december 2016 Arkiveret i: [Anmeldelser](#), [Roman](#), [Skønlitteratur](#)

Sofi Oksanen spinder en magisk krimifortælling omkring et tema om hår og skildrer med et samfundskritisk perspektiv vrangsiden af skønhedsindustrien og dens udnyttelse af usynlige ofres kroppe.

Citat

Familien Lambert har storhedsvanvid, de vil eje hele verden, og de har valgt de rette brancher til deres korstog. Den, der behersker drømmende, behersker verden. Den, der behersker håret, behersker kvinderne. Den, der behersker deres forplantningsevne, behersker deres mænd. Den, der holder kvinderne tilfredse, tilfredsstillere også mændene, og den, der behandler mennesker med hår- og babyfeber, er konge over dem alle.

‘Der er noget særligt ved Norma.’ Sådan indledes bagsideteksten til finske Sofi Oksanens seneste roman fra 2015, der i oktober udkom på dansk i Birgita Bonde Hansens oversættelse. Og der er noget særligt ved Norma – både karakteren Norma, romanens hovedperson med det magisk vildtvoksende hår, men også ved NORMA som værk.

Det hele starter med en begravelse. Normas mor har begået selvmord, og ingen ved hvorfor. Norma begynder at granske morens private ejendele for at finde svar på hendes pludselige beslutning om at hoppe ud foran et tog, og langsomt begynder der at tegne sig et billede af morens komplicerede indblanding i en mafiøs handel med hår gennem hendes arbejdsplads, frisørsalonen ‘Magic Hair’.

Egentlig er selve plottet i NORMA hverken exceptionelt eller fantastisk, hvilket måske mest af alt skyldes, at plottet i sin spændings-krimistil lægger op til et højdepunkt, der aldrig synes at blive indfriet. Det interessante og særlige ved NORMA er imidlertid det formmæssige greb på fortællingen og spørgsmålet om, hvorfor denne overhovedet skal fortælles. For selvom romanen på plotniveau ikke når sit forventede toppunkt, har den nogle vigtige og interessante indsigter i den virkelighed, vi befinder os i som læsere. Derudover beror romanens styrke på spillet med både genre og tematiske elementer, som på en elegant og opfindsom måde får aktualiseret og stillet skarpt på nogle samfundsmæssige og kønspolitiske emner i en litterær og eventyrlig form.

I NORMA blander Oksanen krimien og spændingsromanen med eventyrlige og magisk realistiske genretæk, og som centrum og omdrejningspunkt for denne genrehybrid sætter hun det simple og konkrete element: hår. Hår, der kan klippes, beherskes, skjules, eksponeres, ryges og sælges, hår som identitetsmarkør, som skønhedssymbol og handelsvare.

Håret har først og fremmest en essentiel betydning for Norma, hvis karakter er en slags ‘moderne’ Rapunzel – prinsessen med det lange hår fra brødrene Grimms eventyr. Det er Normas hår, der gør hende til ‘noget særligt’. Det vokser nemlig så vildt og hurtigt, at hun må klippe det flere gange om dagen og altid være i besiddelse af en saks. Hun må nemlig skjule sin anormalitet for andre mennesker, da en afsløring af hendes magiske egenskab kunne føre hende direkte ind i skønhedsbranchens skarpe kløer. Dette magiske hår udgør også en slags sjette sans, som kan fornemme og reagere på både fysiske og psykiske tilstande hos andre mennesker. Dette er en egenskab, der viser sig uhyre nyttig for hende i sin egen private og risikable efterforskning af morens død og dennes efterhånden mere og mere tydelige sammenhæng med Lamberts – romanens skurk – magtspil og

Fakta

- Forfatter: Sofi Oksanen
- Titel: NORMA
- Oversat af: Birgita Bonde Hansen
- Sider: 318
- Forlag: Rosinante
- ISBN: 9788763844215
- Pris: 189,-

[Køb hos Plusbog.dk](#)

Tidligere udgivelser

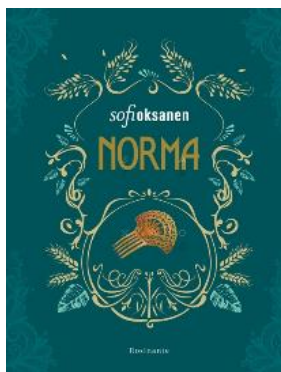
- [DA DUERNE FORSVANDT \(2013\)](#)
- [STALINS KØER \(2013\)](#)
- [BABY JANE \(2012\)](#)
- [RENSELSE \(2010\)](#)

Billeder

hårimperium. Dette imperium skal yderligere vise sig at være et skalkeskjul for ulovlig handel med surrogatmødre og æg på tværs af landegrænser.

Med denne forbindelse, der flere steder i løbet af romanen eksisterer imellem hår og frugtbarhed/svangerskab som genstand for forretning, får Oksanen tematiseret, hvordan kroppen, kvindekroppen især, i den patriarkalsk-neoliberale samfundsorden nemt kan blive – eller i en vis forstand måske altid allerede er – genstand for udnyttelse. Ikke mindst inden for skønhedsindustrien, hvor netop kroppen er i centrum.

Med håret som tematisk samlingspunkt er NORMA en fortælling om hårs betydning for identitet, status og skønhed. Det er en fortælling om hår som handelsvare, hvis efterspørgsel inden for skønhedsindustrien foranlediger udnyttelse af og overgreb på usynlige ofre, bl.a. i form af såkaldte 'hårkidnapninger'. Oksanen har begået en roman med et skarpt, feministisk og samfundskritisk perspektiv, hvilket netop er derfor, NORMA er værd at give sig i kast med.

Synes godt om [Opret en profil](#) for at se, hvad dine venner synes godt om.

Nyeste anmeldelser i kategorierne [Roman](#),

- [Det rabler – César Aira VARAMO og LITTERATURKONFERENCEN](#) · 26-11-2016
- [Noget at holde fast i – Tom Malmquist I HVERT ØJEBLIK ER VI STADIG I LIVE](#) · 15-11-2016
- [To skåle blod – Yu Hua FORTÆLLINGEN OM DENGANG XU SANGUAN SOLGTE SIT BLOD](#) · 25-10-2016
- [Down by the river – Claudio Magris DONAU](#) · 06-10-2016
- [De har jo allesammen ret – Linn Ullmann DE UROLIGE](#) · 04-10-2016

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

☺

Læs også

- [Den grusomme lille mand – Sofi Oksanen DA DUERNE FORSVANDT](#) · 19-08-2013
- [Livet set indefra – Sofi Oksanen BABY JANE](#) · 13-06-2012
- [Den, der åbner munden, forsvinder – Sofi Oksanen STALINS KØER](#) ·
- [Oksanen og ondskenen](#) · 29-01-2010

Tags: [Hår](#), [NORMA](#), [Sofi Oksanen](#)

Om Anne Lundager Kristensen

Anne er 24 år, har en bachelor i Litteraturvidenskab ved Københavns Universitet, og er litteraturredaktør på Floret - et digitalt nettidsskrift for kunst og litteratur. Hun har ikke en yndlingsforfatter eller -bog, men elsker bøger om kærlighed og død, og har indset at hun måske er lidt skabsfrankofil.

Ingen kommentarer

Vær den første til at kommentere på denne artikel!

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive offentliggjort. Krævede felter er markeret med *

Navn *

E-mail *

Websted

Ja, I må gerne sende mig nyhedsbrevet